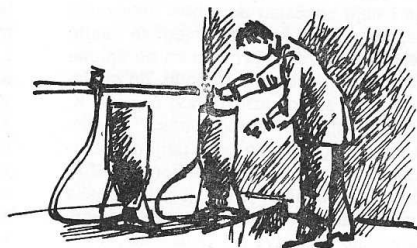

Naučni i stručni radovi

Zaslужen jubilej

Povodom 60-te godišnjice života i 40. godina djelovanja i rada prof. Kirila Apostolskog

Kiril (Kiro) Apostolski, danas redovni profesor Zemlodelskog fakulteta Univerziteta u Skopju, rođen je maja 1917. godine u Štipu, gdje je završio i svoje osmogodišnje školovanje. Srednju poljoprivrednu školu je završio u Valjevu 1934. godine. Po završetku ove škole Ministarstvo poljoprivrede tadašnje Jugoslavije postavilo je K. Apostolskog i uputilo ga na dvogodišnju specijalizaciju iz oblasti slatkovodnog ribarstva, kojom prilikom je radio u skoro svim ribarskim institucijama i preduzećima iz oblasti slatkovodnog ribarstva na području Jugoslavije. Po završetku specijalizacije i odsluženja vojnog roka, K. Apostolski je nastavio sa radom u Centralnom zavodu za ribarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede u Beogradu i na ovoj dužnosti je ostao sve do oktobra 1941. godine. Uslijed progona okupatora iste godine K. Apostolski odlazi u Skopje i Sofiju (Bugarska) gdje se kao redovni student upisao na Poljoprivredni fakultet.

Pripadajući generaciji napredne jugoslavenske omladine Kiro Apostolski je i za vrijeme svojih studentskih dana aktivni saradnik narodno-oslobodilačkog pokreta Jugoslavije, član je Radničkog omladinskog saveza Bugarske komunističke partije, član je SKOJ-a i kao takav je poznat i na sofijskom Univerzitetu. Zbog takve svoje aktivnosti Kiro Apostolski je pred kraj 1943. godine morao napustiti studije u Sofiji odakle odlazi u Skopje da bi, početkom 1944. godine, raspamsavanjem narodnog ustanka u Makedoniji, stupio kao aktivni borac u redove Treće Makedonske udarne brigade NOV-a i POJ-a.

Poslije progona okupatora i oslobođenja Jugoslavije Kiro Apostolski je postavljen za prvog referenta za ribarstvo u prvoj vladi NR Makedonije, kasnije i za načelnika Odjeljenja za ribarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede NR Makedonije. Početkom 1947. godine Apostolski je imenovan za referenta za ribarstvo pri Ministarstvu za poljoprivredu i šumarstvo NR Jugoslavije. U međuvremenu, 1948. godine, završava i svoje ranije započete studije na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Sofiji.

U jesen 1949. godine Kiril Apostolski je izabran za predavača na Poljoprivrednom fakultetu u Skopju, za predmet »Zoologija sa ribarstvom«.

1951. godine formirana je Stanica za ribarstvo NR Makedonije koja, kasnije, prerasta u Zavod za ribarstvo SRM. Kiro Apostolski je direktor navedenih institucija i u tom međuvremenu izvršava i svoju šestomjesečnu specijalizaciju iz ribarstva u SAD. Na dužnosti direktora Zavoda Apostolski ostaje sve do novembra 1965. godine, sve do njegovog izbora za eksperta organizacije FAO Ujedinjenih nacija te njegova odlaska u Jordan (godinu dana) i potom u Ugandu, u kojoj boravi slijedeću godinu dana, do konca 1967. godine.

Po povratku u Jugoslaviju K. Apostolski je izabran u zvanje naučnog savjetnika Zavoda za ribarstvo SRM, a 1972. godine za redovnog profesora Poljoprivrednog fakulteta u Skopju, za predmet »Ribarstvo«, koga i danas predaje.

Zapažen u zemlji i inozemstvu Kiro Apostolski sudjeluje u radu raznih i mnogobrojnih komisija iz obla-

sti ribarstva kako jugoslovenskog tako isto i međunarodnog značaja i daje značajan doprinos rješavanju njihovih zadataka. Njegov rad kod nas i njegove misije u svojstvu eksperta za ribarstvo protežu se od daleke Kambodže i Indije, preko Jordana i Ugande, do susjedne nam Bugarske. Sve su to razlozi zbog čega je K. Apostolski i dugogodišnji član mnogih naših delegacija u međunarodnim pregovorima po pitanjima ribarstva sa susjednim zemljama (Rumunijom, SSSR, Bugarskom, Grčkom i Albanijom), šef jugoslovenske delegacije na zasjedanjima Evropske savjetodavne komisije za slatkovodno ribarstvo pri organizaciji FAO UN, pa i potpredsjednik potkomisije za uzgoj i bolesti riba pri navedenoj Komisiji, te i jedan od osnivača i jedan od prvih potpredsjednika Jugoslovenskog udruženja za slatkovodno ribarstvo Jugoslavije.

Prof. Kiril Apostolski je i jedan od prvih pokretača razvoja ribarstva u SR Makedoniji. Zbog toga nije slučajno da je rukovodio i učestvovao u izradi mnogih programa i projekata za izgradnju hladnovodnih i toplovodnih ribnjaka na području SR Makedonije. Poseban doprinos K. Apostolskog je rad na usavršavanju organizacije, tehnike, tehnologije i ekonomike ribolova i ribolovnih alata u jezerskom ribolovu. Tako je, na primjer, uveo i kočarenje na nekim jezerima Makedonije, usavršio je stari tradicionalni način ribolova pomoću ptica na Dojranskom jezeru uvodeći elektroribolov radi povećanja efikasnosti rada i skraćanja radnog procesa, radio je na studijama ribljih populacija u makedonskim jezerima itd.

Veoma je teško, skoro nemoguće, u nekoliko redova dati prikaz 40 godina samoprijegornog rada i zalaganja

u razvoju jedne naučne i privredne djelatnosti i jedne ličnosti, kao što je to Kiril Apostolski, da bi se ona mogla kompletno sagledati. Iscrpniji prikaz toga rada i te ličnosti doveo bi nas u greške eventualnog predimenzioniranja ili ponavljanja uloge i značaja te ličnosti i to ne bi bio jedan objektivni prikaz. Najposlije, i skromnost druga prof. Kirila Apostolskog nam to onemogućava. Zbog toga ne treba da iznenadi što su neke značajne aktivnosti Apostolskog vjerovatno ispuštene, neke manje značajne opširnije navedene. Međutim, to ni u kom slučaju ne može da umanji veliki doprinos koji je K. Apostolski za ovih 40 godina svoga samoprijegornog rada dao razvoju slatkovodnog ribarstva Jugoslavije, alj i na međunarodnom planu. Ako sada ovome dodamo i zapaženo djelovanje K. Apostolskog na problemima zaštite čovjekove sredine, onda ćemo, po našem mišljenju, moći potpunije sagledati njegovu kompletnu ličnost (predsjednik je Udruženja za zaštitu voda SR Makedonije, potpredsjednik Jugoslovenskog saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine, potpredsjednik Savjeta za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline SR Makedonije, član jugoslovenske delegacije na zasjedanjima o Programima zaštite čovjekove okoline u UN itd.).

Publicistička djelatnost prof. Kirila (Kire) Apostolskog je također znatna. U svome 40-godišnjem periodu rada i djelovanja na polju slatkovodnog ribarstva Apostolski je obradio, napisao ili objavio, samostalno ili u koautorstvu, i znatan broj stručnih i naučnih radova, programa i ekspertiza, od kojih navodimo samo one značajnije.

Prof. dr Mahmud Aganović

Popis radova prof. K. Apostolskog

1. Apostolović M. Cirilo, 1940: Potreba za boljom organizacijom naših roba »Ribarstvo« God. br. 7—10, Beograd.
2. Apostolski M. Kiril, 1946: O nekim zadacima ribarstva u Makedoniji, »Ribarstvo Jugoslavije« God. I. No. 1.
3. Apostolski M. Kiril, 1947: Pitanje iskorišćavanja naših ribolovnih voda. »Ribarstvo Jugoslavije« God. II. No. 3.
4. Apostolski M. K., 1947: Perspektive razvoja ribarstva u Makedoniji. »Ribarstvo Jugoslavije« God. II No. 5.
5. Apostolski M. K., 1948.: Prvi dubinski ribolov na Ohridskom jezeru, »Ribarstvo Jugoslavije« God. III br. 7—8.
6. Apostolski M. K., 1949: Prvi ribarski brodovi na jezerima Makedonije, »Ribarstvo Jugoslavije« God. IV br. 9.
7. Apostolski M. K., 1950: Ribarstvo vo Makedonija i merki za negovoto unaperduvanje, Ekonomska Instituta, Skopje.
8. Apostolski M. K., 1952: Značajne mere za razvoj ribarstog sporta u NR Makedoniji. »Ribarstvo Jugoslavije« God. VII, br. 9—10.
9. Apostolski M. K., 1952: Prenos ohridske pastrmke u Prespansko jezero. »Ribarstvo Jugoslavije« God. VII, br. 11—12.
10. Apostolski M. Kiril, 1954: Prvi opiti sa mrežama izradenim od najlon konca na Dojranskom jezeru. »Izdanija« tom. I br. 2.
11. Apostolski M. K. i Matveev S., 1955: Lov riba u ogradama pomoću ptica na Dojranskom Jezeru. »Izdanija«, Tom. I. br. 3
12. Apostolski M. K., 1955: Ribolov pomoću strukova na Dojranskom jezeru. »Ribarstvo Jugoslavije« God. X, br. 6.
13. Apostolski M. K., 1958: Naučna služba u ribarskoj privredi, »Ribarstvo Jugoslavije« God. XIII br. 3—4
14. Apostolski M. Kiril, 1958: Ribolov vo naseki na Dojranskom Ezero. »Izdanija« Tom. II, br. 5.
15. Apostolski M. K., 1959: Nove metode uzgoja ikre u mrestilištu. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XIV br. 6
16. Apostolski M. K., 1960: Vlijanie na ulovot vrz populacijata na ekonomski поваžnite vidovi ribi od Dojransko Ezero. Zemjodjelsko-šumarski fakultet, Skopje, Habilitationen trud.
17. Apostolski M. K., i Jovetić R., 1962: Uticaj ornitofaune na gustinu populacije riba u Dojranskom Jezeru. »Izdanija« tom. III, br. 2
18. Apostolski M. Kiril, 1962: Ribolov so elektro-agregat na Dojranskom Ezero. »Izdanija« Tom. III, br. 2
19. Apostolski M. K., 1962: Elektro ribolov na Dojranskom Jezeru. »Ribarstvo Jugoslavije«, God. XVII, br. 1
20. Apostolski M. K., 1962: Doklad za sostajanie to i merkite za podobruvanje na slatkovodnoto ribarstvo v N. R. B, lagaria.
21. Apostolski M. K., 1963: Treba li uneti kalifornijsku pastrmku u sliv Ohridskog jezera. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XVIII, br. 5.
21. Apostolski M. K., Sidorovski M., Petrovski N., 1964: Denešna sostojba i perspektivni možnosti za razvitak na ribarstvoto vo periodot 1964—1970. godina so problemi na snabduvanje so riba. Zavod ribarstvo na SR Makedonija, Skopje.
22. Apostolski M. K., 1964: Usovvršuvanje na tehnološkite postupci za inkubiranje na ikra od pastrmki. Rep. Fond. za nauč. rab.

23. Apostolski K., Sidorovski M., Petrovski N., Kapac E., Karaman M., 1965: Izvestija o izvešnim naučno-istraživačkim radovima na Dojranskom Jezeru po podacima jugoslavensko-grčke potkomisije za ribarstvo.
24. Apostolski M. M., 1965: Ispitivanje mogućnosti gajenja pastrmki u Izraelu. Ministerstvo za zemjodelie Izrael.
25. Apostolski M. K., 1965: Sa trećeg zasedanja Komisije za slatkovodno ribarstvo (EIFAC) OUN FAO. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XX, br. 5.
26. Apostolski M. Kiril, 1967: Inland Fisheries Development and Fish Culture in Jordan. FAO/TA No. 2448, Rome
27. Apostolski M. Kiril, 1968: Fish Culture Development in Uganda, FAO/TA No. 2575, Rome
28. Apostolski M. Kiril, 1968: Prilog kon izučavanjeto na populaciite na ribite vo Dojranskoto Ezero. »Izdanija« Tom.V, br. 2.
29. Apostolski M. K., 1968: Ribarstvo Ugande »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXIII, br. 3.
30. Kapac E. i Apostolski K., 1969: Sikirica—*Latirus sativus* L. — Novo krmivo u ishrani šarana. »Ichthyologia« Vol. I, No. 1.
31. Apostolski M. K., 1969: Novi naponi na unapređenju ribarstva u Makedoniji. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXIV, br. 4.
32. Apostolski K., Janković D., Mitrović V., 1970: VI redovno zasedanje EIFAC u Krakovu. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXV, br. 5.
33. Apostolski M. K., 1971: Seminar o ishrani riba i tehnologiji pripremanja hrane. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXVI, br. 3.
34. Apostolski M. K., 1971: Acclimatization of the Israeli carp in Lake Dojran (Macedonia), Yugoslavia. »Bamid-geh« No. 1. Vol. 23.
35. Apostolski M. K., 1972: Prilog kon proučavanjeto na lovite populaciji na ribite od Prespanskoto Ezero. »Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet — Skopje. Tom 24.
36. Apostolski M. K., 1972: Evropska savetodavna komisija za slatkovodno ribarstvo pri FAO (Izveštaj o radu VII-og redovnog zasedanja. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXVII, br. 5.
37. Apostolski M. K., 1974: Savremena dostignuća intenzivne proizvodnje pastrmki u ribnjacima. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXIX, br. 6.
38. Apostolski M. K., 1974: Sa zasedanja Evropske savetodavne komisije za slatkovodno ribarstvo. »Ribarstvo Jugoslavije« God. XXIX, br. 6.
39. Apostolski M. K., 1975: Mogućnosti uzgoja pastrmki u ribnjacima u Jugoslaviji, I Kongres o proizvodnji ljudske hrane, Novi Sad.
40. Apostolski M. K. i Arsovski S. B., 1976: Tehnička i ekonomska procena različitih vrsta uzgoja riba u ribnjacima. »Ekonomika poljoprivrede« br. 4.
41. Apostolski M. K., 1976: Formiranje populacije pastrmki u akumulaciji Mavrovskog Jezera. »Ichthyologia« Vol. 8, No. 1, Sarajevo—Beograd.
42. Apostolski M. K., Fijan N., Mitrović V., 1976: Zasedanje evropske savetodavne komisije za slatkovodno ribarstvo. »Ribarstvo Jugoslavije«, God. XXXI, br. 5.
43. Apostolski M. K.: Dinimika na populaciite na ekonomski važnite vidovi ribi od Dojranskoto Ezero. Republ. Fond za naučna rab.
44. Apostolski M. K.: Izgradnja ribnjaka i uzgoj ribe u slivu Crne reke.
45. Apostolski M. K.: Naprave za prolaz riba na branama reka: Vardar, Crna reka i Crni Drim.
46. Elaborat o Dojranskom Jezeru u vezi njegovog eventualnog isušenja (suradnja sa Ing. Kapcom.)
47. Dojransko jezero — Studija u vezi pregovora s Grčkom po pitanju vodoprivrede (u saradnji sa Ing. Ilijevim).
48. Apostolski M. K.: Ribarstvo na Dojranskom jezeru i njegove perspektive — Biološko-ekonomska studija uz Vodoprivrednu osnovu izgradnje od Instituta »Jaroslav Černi« — Beograd.
49. Apostolski M. K.: Slatkovodno ribarstvo Kambodže — ekspertiza o sadašnjem stanju i perspektivnom razvoju ribarstva u Kambodži.
50. Apostolski M. K.: Pond Fish Culture in Uganda (na engleskom) str. 55 sa kolor fotografijama.
51. Maturation of ganads od Nile Perch in Kabakas lake (na engleskom).